

Bet. o. f. t. l. om tillægsbevilling for 1998

tjene på gældslettelsesinitiativet, men har været hemmelighedsfulde omkring detaljerne. I maj 1998 fremviste det britiske finansministerium tal, der viste, at Mozambique ikke ville vinde noget på gældslettelsesinitiativet. I hvert fald ikke i de første mange år. Det blev i august bekræftet af den mozambiquiske regering.

I svar på spørgsmål til ministeren har Finansudvalget fået nogle tal på reduktionerne af den samlede gæld, men ikke på reduktionerne i gældstilbagebetalingerne, hvad der er afgørende. Ministeriets tal er desuden givet uden kildehenvisninger. Desværre gør HIPC-initiativets hidtidige historie også dette spørgsmål vigtigt.

Derfor: Selv efter 3-6 års økonomisk hestekur med alvorlige udviklingsmæssige konsekvenser, formentlig med økonomisk stagnation og med øget fattigdom kan de pågældende lande se frem til at skulle betale omtrent det samme som før.

Det er ikke gældslettelse med et socialt ansigt. Det er endnu et nyliberalistisk skoleridt med det ene formål at sikre fortsat gældsbetjening og fortsat strukturtilpasning.

Enhedslisten er meget opsat på, at Danmark bidrager aktivt til løsning af gældsproblemerne for de fattige lande. Det må ske gennem gældslettelsesstrategier, der aktivt fremmer social udvikling.

Desværre må vi konstatere, at den nuværende danske strategi hverken går i retning af løsninger på gældsproblemerne eller fremmer social udvikling.

Aktstk. 79 – Nicaragua, støtte til betjening af multilateral gæld

Tiltrådt den 16/12-98 af et flertal i Finansudvalget (udvalget med undtagelse af Dansk Folkepartis, Enhedslistens og Fremskridtspartiets medlemmer, der stemte imod andragendet).

Enhedslistens medlem af udvalget har ved voteringen udtalt, at man på baggrund af ministerens fremlæggelse i aktstykkerne samt i svarene på dertil knyttede spørgsmål ikke kan støtte bevillingerne til gældslettelse til Tanzania (aktstykke 51), Burkina Faso (aktstykke 78) og Nicaragua (aktstykke 79).

Det skyldes særligt den støtte til gennemførelsen af de makroøkonomiske strukturtilpasningsprogrammer (ESAF), som IMF stiller som betingelse for at opnå gældslettelse, og hvis gennemførelse Danmark støtter med nærværende bevillinger.

ESAF har haft de samme negative effekter som tidligere strukturtilpasningsprogrammer. Programmerne har forringet de forgældede landes udviklingsmuligheder og har medvirket til at øge fattigdommen og den sociale polarisering. I mange tilfælde har økonomisk stagnation været programmernes følgesvend. Skønt programmerne allerede i udgangspunktet blev præsenteret som løsningen på gældskrisen af både Verdensbanken og IMF, er gældskrisen langtfra løst. For mange landes vedkommende er den blevet uddybet.

Koblingen mellem gældslettelse og strukturtilpasning er derfor i Enhedslistens øjne et skridt væk fra vejen mod social udvikling.

I forbindelse med vedtagelsen af gældslettelsesprogrammet HIPC erklærede både Verdensbanken og IMF, at gældslettelsen havde til formål at styrke social udvikling, herunder de sociale sektorer. Desværre blev denne erklæring uden videre påhæftet i sidste stund, uden at den fik nogen betydning for strukturtilpasningsprogrammernes indhold. Der var udelukkende tale om ekstra betingelser, som måtte opfyldes for at komme i betragtning til gældslettelse.

Strukturtilpasningsprogrammerne lægger sig dog reelt i vejen for en opprioritering af noget som helst statsligt initiativ. Den sociale dimension i HIPC er således hul.

Danmarks støtte til fondene til afdrag på gæld kan forstås på flere måder. Støtten kan forstås således, at Danmark skal have mulighed for at forsøge at påvirke det videre forløb således, at de sociale sektorer styrkes. Den kan imidlertid også forstås sådan, at Danmark direkte skal spille rollen som IMF's daglige vagthund på ESAF-betingelsernes grundlag. Det er uklart. Også efter ministerens svar på spørgsmål af 2. december 1998. Af økonomiministerens notat om den danske holdning til ESAF og HIPC (af 27. november 1998) fremgår det imidlertid, at regeringen nærer en tykretro på, at programmerne i sig selv vil fremme social udvikling. Enhedslisten har derfor ikke fået nogen grund til at tro, at Danmark kan eller vil benytte den position, der opnås gennem bidragene til fondene, til styrkelse af de sociale sektorer, endsiige til at sætte social udvikling i gang.